

Høringssvar - forslag til nytt inntektssystem for kommunane

Fylkesutvalet har handsama saken i møte 18.02.2016 sak 13/16

Vedtak

Fylkesutvalget registrerer at forslaget til nytt inntektssystem vil slå negativt ut for de aller fleste av fylkets kommuner. Fylkesutvalget er uenig en slik innretning.

1. Basistilskot

Det bør arbeidast vidare med strukturkriteriet slik at det ikkje gjev utilsikta verknadar for mellomstore kommunar.

2. Regionalpolitiske tilskot

Omfanget av regionalpolitiske tilskot bør sjåast i samanheng med andre regionalpolitiske verkemiddel.

3. Storbytilskot

Det bør vurderast om ordninga med storbytilskot skal vidareførast. Omfanget bør ses i samanheng med andre endringar i inntektssystemet som slår positivt ut for folkerike kommunar.

4. Skjønnsstilskot

Skjønnsstilskot bør ikkje nyttas som regionalpolitisk verkemiddel, men berre nyttast til forhold som ikkje fangas opp av kostnadsnøkkelen samt uforutsette hendingar. Skjønnsramma bør dermed ha likare fordeling mellom fylker.

5. Skatteandel og inntektsutjamning

For å sikre likeverdige tenester til innbyggjarar i alle kommunar, bør skatteinntekter utjamnast minst på dagens nivå.

6. Selskapsskatt

Notatet sier at en fra 2017 vil etablere en ny modell for selskapsskatt, hvor kommuner med vekst i lønnssummen for private foretak skal motta en større andel av selskapsskatten. Fylkesutvalget mener at eventuell endringer i selskapsskatten bør holdes utenfor av revideringen av det kommunale inntektssystemet.

Fylkesrådmannens vurdering:

Det er dei store kommunane med over 25 000 innbyggjarar som vil vinne på omleggingane. Dei føreslåtte endringane vil gjere inntektssystemet meir nøytralt i forhold til kommunestruktur enn dagens system.

Utgiftsutjamning – kostnadsnøklar

Fylkesrådmannen legg til grunn at framlegg til nye kostnadsnøklar fangar opp dei forholda som forklarar ufrivillige kostnadsskilnadar i kommunane.

Basistilskot - Kompensasjon for smådriftsulemper i utgiftsutjamninga

Høringsforslaget til nytt inntektssystem tar inn over seg at geografiske tilhøve avgrensar moglegheitene for å hente ut stordriftsfordeler ved kommunesamanslåingar. Etter det fylkesrådmannen kan forstå gir modellen likevel omfordelingsverknader som ikkje var hensikta med forslaget. Alle kommunar mellom 10 000 og 20 000 innbyggjarar taper på forslaget. Dei som kjem best ut av omfordelinga er dei største kommunane.

Regionalpolitiske tilskot

Omfanget av regionalpolitiske tilskot bør sjåast i samanheng med andre regionalpolitiske verkemiddel. Det bør vurderast på nytt om ordninga med storbytilskot skal vidareførast. Føreslegne endringar har betydeleg positiv verknad for dei største kommunane, og dette bør ses i samanheng med storbytilskotet. Skjønnsstilskot bør ikkje brukast som regionalpolitiske virkemiddel, men berre brukast til forhold som ikkje fangast opp av kostnadsnøkkelen samt uforutsette hendingar. Skjønnsramma bør dermed ha likare fordeling mellom fylke (pr. innbyggjar).

Skatt og inntektsutjamning

I høringsnotatet understrekar Regjeringa at den overordna målsettinga med inntektssystemet er å jamna ut dei økonomiske føresetnadene til kommunane slik at tilhøva vert lagt til rette for eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarar i heile landet. Endringar som gjer at kommunane får halda på større del av verdiskapninga lokalt, vil ha motsett effekt. Auke i skatteandel og redusert skatteutjamning har stort sett dei same fordelingsverknadene: skatterike kommunar kjem ut med gevinst og skattesvake kommunar kjem ut med tap. Dette vil forsterka skilnadene mellom kommunar, og lavinntektskommunar vil få endå dårlegare høve til å oppfylle forventingane om likeverdige tenester til innbyggjarane.

For å sikre likeverdige tenester til innbyggjarar i alle kommunar, bør skattedelen haldast låg og skatteinntekter vert minst jamna ut på nivå med dagens ordning:

- Skattedelen bør vidareførast på 40 % av samla inntekter
- Skatteutjammingsgraden i den symmetriske delen av inntektsutjamninga bør vera minst 60 %.